

Budapest, 1899. péntek. január 27.

III. évfolyam 22. szám

POLITIKAI NAPILAP
szabadalmassal

Megjelenik minden este (vasárnap kivételével)
Árma mindenütt 1 krajczár.
Előfizetési ára:
Helyben házas bordva vagy vidéken postai utalással: egy hónapra 60 k.

Esti Hírlap

POLITIKAI NAPILAP
szabadalmassal

Szerkesztőség, kiadóhivatal és nyomda:
VII. ker., Honvéd-utca 4. szám.
Szerkesztés: napi 6 óra
Céljait 10 óráig délután 6 óráig.
Kiadóhivatal nyitva egész nap.
Szerkesztés: telefon 488.
Kiadóhivatal: telefon 347.

700 koronára játszanak

az e heti január 23-tól január 28-ig megjelenő összes lappéldaányok és pedig a napi 50 koronás és a heti 200 koronás főnyereményen kívül, a fel nem vett s újra sorsolás alá eső nyereményekre is s így összesen 6 ötven koronás és 2 kétszáz koronás főnyereményre.

Budapest, január 27.

A béketárgyalások most a garancia kérdésében folynak.

Még most is alkudozás.

Tárgyalnak, alkudoznak. Mára várják, hogy az ellenzéki béketanács megfogalmazza választát a kormány föltételeire. A kormány késik közölni vele azt a bizonyos ultimátumot, melyet egyelőre a minisztertanács jegyzőkönyvébe ígatott. Nehezen eshetik neki kimondani a szót, hogy nem alkuszik, mert akkor aztán igazán az utolsóra szánta el magát. Egyáltalában a kormány senkivel sem érintkezik, sem az ellenzékkel, se pártjával, hanem hetek óta minden szombaton fölmeleg Bécsebe a trón zsámolyához, s hétfőn visszajön a fanatikusok végzetlen bizalmával a legfelsőbb gondviselés örök kegyelme iránt.

Szell Kálmán vezeti a béketanácskozásokat. A miniszterelnök belenyugszik, hogy ő vele az ellenzék nem áll szóba, s egész természetesen találja, hogy a disszidensek atján kapjon és küldjön üzeneteket. A dalai lámáról mesélik, hogy hasonlóképpen elzárja magát az egész világot. Hanem ha a dalai Lára szerepébe jut egy felelős miniszter, az bizony szomorú. Bánffy még mindig egész naiv uri büszkeséggel követeli, amibe az ellenzék beleegyezik, azt neki szavazza meg s aztán majd elvállja, hogy megy vagy nem megy. Természetesen azonban, hogy az ellenzék neki semmit sem akar megszavazni, az exlex alól szabadulni nem enged, és tudni akarja, hogy ki lesz felelős Bánffy után a politikáért és kormányzásért és minő erejű biztosítékot kap, hogy amit most ígérnek, azt végre is hajtják.

A fegyver letételét Bánffy azért követeli, hogy a parlamentarizmus elve győzzön, s a kisebbség vessen alá magát a többségnek. Roppant többségével és a törvényekkel ugyan élni nem tudott, példátlan ellajulás következett be parlamentben, közéletben, de ő most fordítani szeretne lalsorsán, s a pártvezér eltagadha-

tatlan fátumát az egész szabadalvú-párt életével, fennállásával, széthomlásával azonosítja. A szabadalvú-párt nagy és hatalmas párt, de szembetűnően sok eczet került itt az olaj közé. Ha a miniszterelnök csak azért vonakodik letenni méltóságát, mert ez a szabadalvú-párti meghátrálásával ugyanegyvet jelentene, akkor mért nem kérdezi meg egyenesen a pártot, hogy valóban, hogyan éreznek és az ország érdekébenél és nyugalmanál több nekik b. Bánffy Dezső, A kormánypártot nem igen szokták háborgatni skrupulusok. A miniszterelnök még sem érintkezik pártjával, az egész szabadalvú-párttal, nem kér tőlük hetek óta tanácsot, pedig egy hónap óta, mikor a korona újabb bizalmát bejelentette pártjának, zökkent ám valami és fordult ám valami.

Bizonyosan nem az tartóztatja vissza, hogy a szabadalvú meggyőződés hársány szava hallatszanék, mert ezt a bizalmi nyilatkozat tularsogná. A kormánypárt örömet megmentené magának Bánffyt, aki csakugyan jó volt neki és jó is lenne minél tovább. De félni lehet valami nagyon szomorú látványtól, amit a miniszterelnök szeretne a kortina mögött hagyni. A politikusok magán számításai, családi plánumai, privát hasznoskái, apró zsebecskéi, tehetetlen zsákjai állják útját már csak a békének. Ezek forradalmától, vagy mondják inkább a megfelelő magyartalan szóval, drukkjától megkímélni a nyilvánosságot, elég érzéke van Bánffynak. Nincs ám elég bátorsága, hogy a megsemmisülés és elsöpörtetés féltelmével szembeszálljon és gyorsan határozzon. Habozáshoz, reméshez azonban semmi köze a közérdeknek, a politikának, a párthatalomnak, a parlamentnek, és az események körleiben folyásának.

A követelés hogy az ellenzék dugja hüvelybe a kardot, nem mentheti meg a miniszterelnököt. A szomatái bécsi utak sem tarthatnak örökké, s nem sokára már utoljára teszi meg. Halálos bűn ezt késeletetni.

A képviselőház ülése.

A mai ülés is unalmas volt, mint mostanában valamennyi. Szinte érthetetlen, hogy még akad halandó, aki ebbe az unakozó testületbe bekivánczol. Pedig, hogy akadt ilyen, arról már az ülés elején meggyőződünk, midőn Madarász apó Oberth Károly új honatya mandátumának végleges igazolását kimondja.

Madarász imponáló kötelességérzettel teljesíti tiszjét. Tegnap híre ért, hogy az öreg ur, aki beteg leánya ágya mellett több éjén át virrasztott, annyira fimerült, hogy ma ideiglenesen Jancsary bácsinak tozja az élőkézt engedni. De amint a honatyák a esengett szavára bejöttek a terembe, Madarász apó lengő hóféhér szakálava már látható volt az előki trónuson.

A nevszerinti szavazatból nem szabad kifogyni. Ma is többen kérnek napirend előtt szót.

Lukács bácsi a Hentzi szobor áthelyezése tárgyában akar beszélni.

— Nem hallgatjuk meg! — kiáltják jobbról.

— Borsosna a hátatok tőle, ha hallanátok! — kiáltja a vén kurucz haragosan s névszerinti szavazást kér.

Bernáth Béla a forrasztási adókövetés kövöltet visszahúzásáról akar beszélni. Blaskovits Ferenc pedig a baja-báttaszéki-zönyői hid tárgyában. Ezt is megtagadja a jobboldal — mindkettő nevszerinti szavazásokat kérnek.

El is kezdődik a tegnapi már halasztott szavazások lemorzsolását. A kormánypárt azonban olyan hangosan diszúrta, hogy Madarász bosszusan lenyegeti meg:

— Kénytelen leszek az ülést felüggeszteni, ha a zaj tovább tart. Menjünk az urak helyeikre!

Erre kissé csendesült a zsihogás, de a csend csak pár percig tartott. Ma három nevszerinti szavazást indítottak el: Wilmarinól, Hacsótlól és Szalayról tagadja meg a többség a felszólalást jogát.

Az ülés a szokásos hat óráig tart.

A béketárgyalások.

(Az Esti Hírlapnak közlése)

A béke még ma sem tekinthető végleg biztosítottának. A Haz folyosóján vitatkozó csoportokban mélegeik az esélyeket s bár Szell Kálmán közbelépése óta a roménytéljes hangulat kerekedett felül, még nem egy nehézségre utalnak agódnva azok, akik a béke létrejöttét őszintén óhatják.

Szell Kálmán ma már korán megjelent. Hazban s számos ellenzéki és kormánypárti politikus-al tárgyalt. Kíválat hosszasan konferált Apponyi és Balogh Ferencze el.

Fél tizenegy órakor az ellenzéki pártközi bizottság is összeült s tizenkét órától kezdve ezek tanácskozásán a

disszidensek vezére, Szilágyi, Csáky és Andrássy is résztvettek. Apponyi a tanácskozás folyama alatt is lejött egy ízben s egy félmeült kérdés tekintetében kérdést intézett Szell Kálmánhoz.

Az ellenzék bizalmi férfiai a kiegyezés kérdésében a Szell formulájához egy módosítást akarnak csatolni, melyvel az 1903-ig terjedő intézkedések provizórium-jellegét akarnak adni, hogy ekképp még kevésbé lehessen azt esetleg precedensnek tekinteni. Etesülésünk szerint a kormány és Szell Kálmán is ragaszkodnak az ellenzék előterjesztett formula ismeretes szövegéhez, mely ebben a formában a legszabatosabb és közjogi szempontból teljesen megnyugtató.

A mai tanácskozás-on is amellett kardokodtak az ellenzék bizalmi férfiai, hogy az ud-mennit nem szava zék meg a Bánffy-kormánynak. Ehez főképp a nemzeti párt ragaszkodik, sőt mondják, hogy a pártnak több tagja azt hangoztatja, hogy ezzel ellenkező megállapodásokhoz nem is adja hozzájárulását. Kiegyenlít-se kérdé-ben csak úgy jöhet létre, ha az ellenzék megnyugszik azokban a garanciaikban, melyeket a pártok vezireivel folytatott tárgyalások során Szell Kálmán a helyzet s a tárgyalások háttérének teljes megvilágítása által nyújthatott.

Az a hír, mintha alár Szell Kálmán, akár a kormány ultimátum formájában határidőhöz kötötte volna a megegyezés létrejöttét, téves.

A megegyezés a következők ellenlék meggyőztése iránt jöhet létre:

A kiegyezés kérdésében támadt ellenzék aggodalmak e egyeztetés most már haton v rható. Hiszen a vámsorom az béke-letet tanyar, ezidőszent az nem a vámsoromkra egy parlament párt sem tártja, az pedig, hogy az 1903-ban megkötött béke az önálló vámsorom jogi alapján történne, van osan jut a kiegyezés a törvény bevezető sorában az 1867-től az. JS. §-ban kezdése alá.

A kereskedelmi miniszterlet felőlvá- bszításával szemben a kormány szemben b l teljesen megnyugtató és a kiegyezés o nem csak hogy fel nem adó, hanem önkönző-e törő szavazó essépedust nyit a szell- telt forrás, mely tártva van a kormány, hogy mindamellett, hogy az ország öndő intézkedési jogával el a közös van ym- niszter től a sügődi államokkal mind az állam növeben 1903-ig a kereskedelem szerződéseit. Történeti se lehet se a je- lezésről mint a kormányon végleges ut- telenzés a az, hogy egy-leten a vámsorom párt ma is van saját aláírattól 1903-ig a vámsorom. Ha a formula per- mitálás megcsere is utalunk, az ennek h- lyébe vett egy évi respirum nem ok újabb aggodalmaara.

Hogy azonban e megoldási mód elfoga- dása mellett is létrejöhsen a megegyezés

az ellenzéknek hozzá kell járulnia ahhoz a conditio sine qua non gyanánt felállított követeléshez, mely szerint az összes provizóriumokat a Bánffy-kormányoknak kell megszavazni. A kormány és a szabadelvű párt zöme azt is kívánja, hogy a Hárszabályok revízióját is a jelenlegi kormány hajtsa végre. E kérdésben azonban jöhet létre kompromisszum, mert ha a kormány az ellenzékkel mindkét felet kötelező módon megegyezik a Hárszabályok revíziójának minden egyes pontja tekintetében, az a kérdés, hogy a revíziót tényleg a Bánffy-kormány hajtsa-e végre, vagy utódja, nem lehet a megegyezés akadályos e kérdésben akkor kétségtelenül a kormány is enged. Ellen-szolgáltatás a kuriai bíraskodás megalko-sának ígérete.

A tegnapi konferencián a tárgyi pontozatokról volt szó, ma a személyi kérdés nyomult előtérbe.

Az ellenzéki kiküldöttek délelőtt 10 órakor ültek össze a tegnapi félbeszakított konferencia folytatására. Ezúttal a disszidensek: Szilágyi, Csáky, Andrássy is résztvettek a tanácsko-záson.

Ma a konferencia főként azzal a kérdéssel foglalkozott, megszavazhat-e az ellenzék valamit — és főként: mit a Bánffy-kormány, vagy pedig ragaszkodnia kell ahhoz az eredeti álláspontjához, hogy Bánffynak semmit sem szavaz meg.

Ezzel kapcsolatban tárgyalták azt a kérdést, hogy miképpen kaphatná meg az ellenzék a személyi garanciáit arra, hogy a békeponthoz végrehajtása tényleg megtörténik?

A disszidensek ama véleményüknek adtak kifejezést, hogy ez másként, mint parthatározatokkal nem történhetik. Az ellenzéki pártok egyfelől, a kormány-párt másfelől határozatilag ratifikálja a a békeszerződést és ezzel a következő kormány kötelezve lesz a békeponthoz végrehajtására, mivel ellenkező esetben becsületbeli kötelessége lesz a párt-nak a jövő kormánytól elfordulni. Ha csak ötven-hatvanan teszik is meg ezt — és ennyi becsületes embert még a legszke-ptikusabb ellenzéknek is találnia kell — ezzel a szerződéshez kormány állása megrendült.

Ezzel az érveréssel szemben az ellen-zéki megbízottak azt hangsúlyozták, hogy nekik egyetlen garanciájuk az volna, ha biztosították elfogadható alakban, hogy oly férfi legyen a jövő kormány miniszterelnök, akinek személyében az ellenzék a megállapodások végrehajtá-sának garanciáját találja. Ilyen férfi volna például Széll Kálmán, akinek miniszterelnökségében teljesen megbiz-nának. Ha ellenben arról bizonyosságot nem nyerének, hogy Tisza István ne legyen a jövő kormány elnöke, akkor a legkedvezőbb békemegállapodásokat is illuzóriusoknak tekintenek.

A vitaközös e stádiumában fél egy órakor megszakították a konferenciát, az ellenzéki vezérek bejöttek a folyosóra Andrássy Gyula gróf pedig a disz-szidensek nevében Széll Kálmánt kérte fel, hogy vele az ellenzék ama kívánságát, hogy Széll miniszterelnök-ségében nyerjék el a békeponthoz vég-rehajlásának garanciáját, megbe-széljék.

Széll Kálmán, mielőtt a disszidensek-bez az első számú tanácssteremben fel-ment volna, előbb Kossuth Ferenczel táncszokott hosszasan.

Egy órakor aztán Széll Kálmán Szilágyi Dezső, Csáky Albin és Andrássy Gyula az ellenzék személyi kívánságai-nak megbeszélése végett tanácskozá-sra gyűlt össze.

Ezalatt a folyosón élénken vitatták a

béke esélyeit, melyek ma kedvezőle-nebbeknek látszottak, mint tegnap, ami-kor a kiegyezés kérdésének a vitapont-tok közül történt eliminálása uralta a helyzetet.

Hentaller, az ellenzéki megbízottak egyike ma így nyilatkozott a béke kilá-tásairól:

— Tegnap a békében: — hausse, ma: — baisse; parin alól.

A békealkudozások mai folyamatára érdekel világot vet az a heves vitat-kozás, mely a baloldali folyosón egy óra tájt lefolyt.

Kubinyi Géza keveredett itt szóba több ellenzéki képviselővel, akik a személyi garanciákat hangoztatták.

— Mit akartok? — kiáltotta Kubinyi igazgatótan. — Nem tudok megelégedni azzal, hogy mi a többség elismerjük, hogy ti a kisebbség sarokba szorította-tok bennünket? Most oly békefeltételeket diktáltak, melyeket annál kevésbé fogadhatunk el, mert hisz még végleg legyőzve nem vagyunk! Semmi körülmények között sem tűrhetünk el olyan megalázást, hogy ti diktáljátok nekünk, ki legyen miniszterelnök és ki ne legyen.

— De hát tudtok-e más garanciát adni a békeponthoz megvalósítására, mint hogyha Széll Kálmán lesz a mi-niszterelnök? — kérdezte egy ellenzéki.

— Hogyne! Parthatározattal garan-tírozunk a békeponthoz végrehajtását.

Ez nekünk nem elég, felozlatják a Hárszabály vége a többség parthatáro-zatának.

E pillanatban a csoporthoz lépett Andrássy Tivadar gróf.

— Ez tudás! — mondotta az utolsó kijelentésre reflektálva.

Mit akart az ellenzék eredetileg? Azt, hogy Bánffy menjen. Ugy Bánffy megy, és a kormányban, — lát-náljátok — megvan a készség arra, hogy Széll Kálmánt elfogadják mi-niszterelnöknek. Kár most még köte-lező nyilatkozatokat is forszírozni.

— De ha nem tesztek kötelező nyi-latkozatot, — jegyezte meg újra egy ellenzéki, akkor megtörténhetik, hogy Tisza Pista lesz a miniszterelnök s akkor mehetünk a kuriai bíraskodá-sunkkal.

— Nos én kijelentem, szolt erre Rohonczy Gida hevesen, hogy akármily kormány jöjjön Bánffy után, — ha a békeszerződést betartani nem akarná, én mindenkit felfriscskázni, aki ilyen kormányt követne.

A folyosó tulsó oldalán is érdekes jelenet játszódott le a délelőtti folyamán.

Kubinyi Géza kikelt amiatt, hogy egy kormányparti lap épen most intézett támadást Apponyi ellen.

Bánffy báró meghallotta e kijelentést és ingerülten így szolt:

— Hát Apponyi személye sérthet-ten, ellenem meg szabad a legvadabb támadásokat intézni? En nekem az az egyéni nézetem, hogy Apponyi políti-kája tette tönkre az országot.

Kubinyi erre annyit jegyzett meg.

— Ez lehet egyéni nézet, de az ilye-smit nem szabad úgy kolportálni, mintha az egész párt nézete volna.

Egy másik pikáns adoma is körutat telt a folyosón.

Azt beszélték, hogy Bánffy báró kijelentette volna, hogy Széll Kálmán-nak nincs mandátuma a királytól, tehát nem tárgyalhat az ellenzékkel.

Erre Széll Kálmán ábitólag azt a fenyegetést hangoztatta, hogy ha kétsé-

get támasztanak az ő eljárásának hiva-talos voltáról, nyomban felutazik Bécsbe és nyílt megújást kér.

E kijelentés folytán — mint a fáma beszéli, — Bánffy báró visszavonta volna előbbi kijelentését.

Széll Kálmán a disszidensekkel három-három óráig tanácskozott.

Az ellenzéki megbízottak délután 5 órakor ülnek össze ismét, hogy — megint a disszidensek részvételével — befejezzék tárgyalásaikat.

A pártközi konferencia most kü-lendő üzenetét sem kívánja ultimá-tumnak tekinteni.

A Budapesti Tudósító írja: Iletékes helyről fel vagyunk hatalmazva annak kijelentésére, hogy a lapok azon híre, mintha Széll Kálmán bécsi tartozko-dása alkalmával Eulenburg gróf német nagykövettel is értekezett volna, telje-sen alaptalan. Széll Kálmán Bécsből azonnal Rátótra utazván, csak most ér-téstül a lapok ez irányról és ez az oka, hogy a helyreigazítás csak most követ-kezhett be.

Az exlex a fegyelmi bizottság előtt.

Marostorda megye közigazgatási bizottsága e hónap 25-én, szerdán d. e. 11 órakor rendkívüli ülést tartott. Az ülés egyetlen tárgya Perczel Dezső bel-ügyminiszter leirata, melylyel a köz-igazgatási bizottságnak elrendeli, hogy Desy Zoltán alispán ellen a fegyelmi eljárást megelőző vizsgálatot vezesse be, illetve kebeléből egy vagy több tagot küldjön ki e célra.

Mikó Árpád főispán megnyit van az ülést, szólásra emelkedik Desy Zoltán. Kijelenti, hogy a dolog természeténél fogva az ügy-höz hozzá nem szólhat, csak azt hozza a bizottság tudomására, hogy az állami do-tációt a január 9-én tartott bizottsági ülés meghagyásához képest azonnal felvette. Ezzel eltávozott.

Hajdu Elek részletesen ismerteti a belügy-miniszteri leiratot, melynek rövid tartalma az, hogy az alispán ismert körrendeletével politika terére lépett, mihez csak a vármegyei közgyűlésnek van törvényes joga, azzal, hogy előleges miniszteri jóváhagyás nélkül a vármegyei alapokból utalta ki a tisztviselők fizetését, fegyelmi vétséget köve-tett el. Felhívja tehát a bizottságot az intézkedésre.

Toldalagi László gróf kérdi a főispántól, hogy jelentésében tett-e a belügyminiszter-nél arról említést, hogy az alispán a köz-igazgatási bizottság határozatára a dotációt azonnal felvette.

Mikó Árpád felmutatja jelentését, mely-ben ez fel van hozva.

Barabás Ferencz kér ezután szót. Elő-adja, hogy nézete szerint itt a fegyelmi eljárást megelőző vizsgálat elrendelése tel-jesen tárgytalan és czéltalan eljárás lenne, Desy Zoltán alispán az 1898. de-cember 29-iki közgyűlés tudomására hozta, hogy az exlex állapot bekövetkezte ese-tére saját hatáskörében intézkedni fog ren-delettel kijelentette, hogy a minisztérium költségvetés nélküli utalványozási jogát el nem ismeri törvényesnek, tehát a dotá-ciót fel nem veszi, azonban gondoskodik arról, hogy a zavarok be ne álljanak. Egy közgyűlési határozat van, mely felhatal-mazza az alispánt, hogy az alapokat igénybe vegye, kijelentette, hogy a tiszt-viselők fizetését a vármegyei alapokból fogja utalványozni.

Ezt a közgyűlés egyhangú lelkes eljen-zéssel és helyesléssel vette tudomásu. Mi történt most? Desy Zoltán következetes akart lenni. Első sorban a közgyűlés határozatát respektálta akkor, mikor a tájékoztató kör-iratot kibocsátotta, mert e körirat nem kis-csinyes politikai érdek szülte, de alkot-mányjogi fejtegetéseiben az exlexre hívja fel a figyelmet. Ez pedig nem kicsinylendő dolog. Következtes az alispán akkor, ami-kor a költségvetés hiában utalványozott dotációt fel nem vette, — de intézkedett hatáskörében. Előre látható tehát, hogy a fegyelmi vizsgálat czéltalan és haszalan, mert az ok rég megszűnt, s a dotáció fel van véve. Indítványozza, hogy a mi-niszterhez felirat intéztessek, mely tájéko-zassa a kérdéstről.

Mikó Árpád főispán hivatkozik a tör-vényre, mely szerint a fegyelmi eljárást a miniszter elrendelheti.

Csontos Oliver tisztügyész hozzá járul az előadó véleményéhez annál inkább, mert haszalan irna fel a bizottság a minisz-

terhez, az előzetes vizsgálatot meg kell ejteni.

Toldalagi László gróf a maga részéről a legnagyobb nyilvánosságot helyesli s a vizsgálat keresztülviteléhez hozzá járul, mert a kérdésben titkolni való nincs s ezen az alispán érdeke az, hogy a vád alaptalansága kétségen kívül álljon.

Fülep Albert szintén hozzájárul az elő-adó nézetéhez, azon hozzáadással, hogy Barabási Ferencz indítványa is elfogadtas-sék s a miniszterhez egy tájékoztatófelirat intéztessek.

Mikó Árpád ismételtén kijelenti, hogy az a bizottság hatáskörén kívül áll, kéri ezt mellőzni.

Ezután a bizottság egyhangulag elfogadta a Hajdu Elek előadó tervezetét amely szerint a vizsgálat megejtessék, s kiküldte Csongvay Lajos, Z. Knöpfler Elek és Tol-dalagi László gr. bizottsági tagokat a viz-gálat keresztüli vitelére. Ezután az elnök az ülést bezárta.

TÁVIRATOK ÉS TELEFONJELENTÉSEK.

A Dreyfus-ügy.

Paris, január 27. (Az Esti Hír-lap távirata.) A «Figaro» úgy véli, hogy a Henry-Reinach-pórt most nem fogják letárgyalni. Labori ügy-véd ugyanis mindjárt a tárgyalás elején hivatkozni fog a semmitőszék előtt folyó vizsgálatról való kapcsola-trára, a két ügy elválaszthatatlan voltára és arra, hogy előbb meg kell ismerni ennek a vizsgálatnak az eredményét, hogy megtudják, milyen szerepet játszott Henry ez-redes. Ezen az alapon Labori a döntésnek a revízió befejeztéig való elhalasztását fogja kérni a törvény-szektől. Ha indítványát visszautasít-ják, semmisségi panasszal fog élui a törvényesek határozata ellen. A «Figaro» azt hiszi, hogy a tárgya-lást el fogják halasztani.

A semmitőszék ma folytatja a vizsgálatot. Eszterházy kihallgatását még ma folytatják, mai tudósítások szerint ez csak csütörtökön fog megtörténni. Mazeau első elnök je-lentését hivatalosan közölték Lebrét igazságügyminiszterrel. A vizsgálat-mal megbízott semmitőszéki bírák között nincs nézeteltérés, de van köztük és az igazságügyminiszter között. Mazeau-nak a jelentése Bard-ra és Manau-ra nézve nagyon kedvezőtlen és lemondásokat jelez. Mazeaut a semmitőszék büntetőta-nácsának különösen a tanuk meg-választásánál tanúsított részrehaj-lására figyelmeztették.

Galifet tábornok felhatalmazást kért Freycinet hadügyminiszter-től arra, hogy pórt indíthasson a «Gau-lois» ellen.

A német császár születésnapja.

Bécs, január 27. (Az Esti Hírlap távirata.) Minthogy a német császár születése napján szokásos udvari disz-ebéd az idén az udvari gyász miatt el-maradt, a király ma délelőtt a Ferencz-gránátosok egyenruhájában, a fekete-sarrend szalagjával diszítve, a német nagy-követségre ment, hogy kifejezze szeren-csekívánatait. Ő felségét a nagykövetség előcsarnokában Eulenburg gróf nagy-követ és a nagykövetség valamennyi tagja fogadta, azután a fogadótermékbe kísérték a királyt, ahol Eulenburg grófné fogadta és onnan a szalonokba vezette. A király fél órát töltött a nagy-követségen és azután visszatért a Burgba.

A kolozsvári pótválasztás.

Kolozsvár, január 26. (Az Esti Hírlap távirata.) Gross Gusztáv ha-lálával megürült képviselői szék betöltése körül már is élénk mozgalom észlel-hető. A választási harc a kormánypárt kebelében is eltéréseket támaszt és pedig a szabadelvűpárt központjában észlelhető eltérések hatása alatt. Az egyik frakció, mely a párt hivatalo-

vezetőségét és az előkelő állami tisztelettel számítja hívei közé, *Feilitzsch* Arthur erdőgazgatót, *Bánffy* Dezső báró sógorát óhajta jelölni. Ez agresszív irányú pártfrakcióval szemben a konziliansabb iránynak hívei is szervezkednek és *Haller* Károly dr. egyetemi tanár jelöltsége körül csoportosulnak. Ez a frakció az egyetemi tanárok egy részét s a polgárság igen jelentékeny csoportját számítja hívei közé. Vezére *Pisztory* Mór dr. egyetemi tanár, aki nemrégben is egy *Szilágyi* Dezsőt igen elismerően méltató hírlapi nyilatkozata miatt erős megrovást vont magára az orthodox pártvezetőség részéről. Az ellenzék még nem állított jelöltet. *Ugron* Gábornál tudakozódtak ugyan, de ő ezúttal is ragaszkodott ismert álláspontjához.

ESTI HIREK.

Városi ügyek.

Leánykiházasítási adományok. A mai hivatalos lapban a főváros tanácsa kilencz, egyenként 500 frtos leánykiházasítási adományra való pályázatot hirdet es pedig öt adomány a *Gizella* kir. hercegnő nevével viselő alapítvány kamataiból, négy pedig a *Mária Valéria* kir. hercegnő nevével viselő alapítvány kamataiból telik ki. A pályázni kívánók minősítésüket a következő okmányokkal tartoznak igazolni: 1. hogy budapesti illetőségűek és törvényes származásuk, 2. hogy 18 éves korukat már elérték, 3. hogy példás feddhetlen erkölcsűek, 4. hogy szegény sorsuk (teljesen vagyontalanok.)

Villamos az Erzsébet királyné uton. A kereskedelmi miniszter az Erzsébet királyné utján létesítendő villamos ügyében értesítette a fővárost, hogy tudomásul vette a főváros a közúti vaspálya társasággal kötött terület-használati szerződésben biztosított jogával élni kíván s a szükséges területeket a nevezett társaság átengedni hajlandó; a vasúttársaságnak e vonalra elkészített tervei alapján pedig a miniszter egyben a közigazgatási bejárást is elrendelte, mely annak rendje és módja szerint ez évi február 20-ikán fog megtartani a bejárást a főváros is kiküldi saját képviselőit.

Rendőri hírek.

Tolvaj a múzeumban. Ma délelőtt szennázások hírek járták át a fővárost, hogy a Nemzeti Múzeumban nagy lopás történt volna. Majd azt beszélték, hogy a képtárnak legértékesebb darabjai tűntek volna el, majd, hogy az ásványgyűjtemény drágaköveiből sok darab hiányzik és megkérdőbbnél megkérdőbb híreket adtak át egymásnak az érdeklődők. Pedig hát a dologról semmi sem igaz. A hír onnan keletkezhetett, hogy a múzeum portásának lakásán ma délelőtt 10 órakor valaki az élestarba akart betörni, de a közeledő zajra a tolvaj elfutott, benne hagyva a zárban a tolvajkulcsot. Utána kutattak, vajjon nem rejtőzött-e el valahol a tolvaj, de nyoma veszett és a kulcsot átadták a rendőrségnek.

Támadás egy hírlapiról ellen. Említettük, hogy pár nap előtt a fővárosi szegény gyermekket egyesület választmányi ülése után *Grósz* Sándor dr., az egyesület volt elnöke, az utcán megáldotta *Lőw* Dezső hírlapiról, az *«Egyetértés»* belmunkatársát azért, mert az egyesületben történt visszaéléseket lapjában napokon át ismertette. *Lőw* Dezső az esetet följelentette a VII. ker. kapitányságnál, ahol *Sajó* Sándor kapitány előtt ma délben volt a tárgyalás. Kihallgatták a vádlottat, a panaszost és a tanukat. Egy orai tárgyalás után a kapitány kihirdette az ítéletet, amely szerint *Grósz* Sándor dr-t a kihágási rendelet 75-ik szakasza alapján 5 napi elzárásra (pénzzel megváltható) s ezenfelül 50 forint pénzbüntetésre ítélte. Az ítélet indokolásában súlyosbító körülménynek vetik az előre megfontolt szándékot, továbbá azt a körülményt, hogy *Grósz* dr. a támadó cik-

ketert, ha azok csakugyan ragalmakkal tartalmazzanak, az illetékes hatóságnál keresetelt volna orvoslást.

Törvény előtt.

Olcso hitel. Valamikor nem is olyan régen, nemely pénzhiányzás elrasztotta a lapok hirdetéseit olcso kölcsön ígéretével, mely csak háló volt, hogy az abban megfogott adozatot megkoppaszthassák. Az üzlet nagyban virágzott. Balek és pénzügyében levő ember mindég akadt, míg végre a törvényesség az ujukra koppantott. Ekkor a külföldre vetették szemüket s a külföldi lapokban az ejszaki tengertől az Adriáig hirdették, *halósági jóváhagyással* engedélyezett kölcsönt közvetítő intézetüket. *Krámer* David pénzügygőz is járt nyomokat taposott. Mikor több német és szerb és horvát újságban hirdette, hogy bárkinék szerez olcso kamatra kölcsönt. E hirdetésnek többen felültek s nyálal számra érkeztek Hamburg Altona, Stetin sőt, valamint Szerb és Horvátországból levelek. Kramernek mindenki számára volt, ígért valamit, de előbb tudakozódási díjat szedett be tőlük. Később azonban azzal örvendeztette meg, hogy a kölcsönt a tőzsdén jegyzett értékpapirokban fogja megszerezni, de ahoz minden 100 frt után öt frtot kell lefizetni. Mikor ezt is megkapta, vagy megtagadták tőle, minden további érintkezést megszakított. Mire felei sürgetni kezdték, de ő értesítette őket, hogy a kölcsönt kedvezőtlen információk miatt nem tudta megszerezni, de az előleget visszaküldi. Egész légióra rugotta becsapottak száma, de csak 13-an tettek ellene panaszt, akiket 350 frtől 120 frtig károsított meg. Legjobban megjárta egy *Gvanicsár* nevű zengi borbélyyal, aki tíz forintot küldött, aki mikor nem kapta meg a kifizetésbe helyezett 2000 frtot, feljelentette *Krámer* azzal a kijelentéssel, hogy *borbélyt nem lehet* oly könnyen meghorvátítani. A budapesti törvényesség ma *Mészáros* Tivadar kir. ügyész vád és *Keszéts* Antal dr. védőbeszéde után a vádlottat tízenhárom rendbeli csalás miatt *tizenöt havi börtönrre ítélte*, mely büntetésbe tizenöngy hónapot a vizsgálati fogság által kitöltöttek vett. Elmarasztalta e, yultal százötven forint pénzbüntetésben is.

A főváros és szemétfuvarozási vállalat póre. Lapunk tegnapi számában említettük azt az érdekes pört, mely a székesfőváros és a *Branstatter* és *Somogyi* szemétfuvarozási cég között felmerült. A királyi kúria ma ez ügyben *Uhljari* Gedeon kuriai bíró előadása mellett megtartott tárgyalás után mind a kir. törvényesség, mind a kir. tábla a felpereseket visszautasító ítélettel *megvalloztatta*, amennyiben a cég követelését *jojosnak* ismerte el és a kir. törvényességet így értelmi ítélet hozatalára utasította.

Előleges cenzúra. Bezeredy Bertalan kir. járásbíró ma az 1897. évi XL. t.-cz. alapján, mely a nyomda termékek bemutatását szabályozza, ma ujjaig több nyomdatulajdonost ítélte el 10—10 frt pénzbüntetésre. u. Vas Tivadart, a Vörösmarti nyomdát, Wald Bernátot, Woliz Manfredot, és Várnai Lipótot.

Külömfélék.

A hercegrímási udvarból. *Kohl* Medárd dr. a hercegrímási titkára ma reggel Budapestről Pannónhalmára utazott, honnan e hó végén tér vissza s február elsején ismét átvesszi hivatalát.

Bánffy báró gyászja. Nyiregyházán tegnap délután fél három órakor temették el *Bánffy* Dezső báró unokáját, *Feilitzsch* Perthold báró szabolesi főispán leánykáját, a négyéves *Felicitást*, aki kanyaróbból elhízott tüdőbőly következtében halt meg. Az elköltözött szőke kis angyal a bánatos szülők második leánygyermeké volt.

Jókai levele. Kolozsvárt nagyban készültek már *Jókai* Mór ünnepelésére, mert biztosra vették, hogy a Koszorus költő ellátogat hozzájuk a *«Fekete ver»* bemutatására. Képzelték tehát mekkorra volt a lehangoltság, midőn

híre ment, hogy *Jókai* Mór gyöngédek, s nem mer utra kelni. A nagy költő ezt a következő levélben adta *Bölczy* József kolozsvári indntáns tudtára:

Kedves Barátom!
Nemem baj az, hogy ígéretemet be nem válthatom. Influenzás bajom úgy rám súlyosodott, hogy minden orvosságot kell szednem, még éjfel is s este felé már alig állok a fejemben. Le kell mondanom arról a gyönyörűségről, hogy az én kedves kolozsvári közönségemet láthassam, s *«Abczuga»* nevet *«Eggen»*-t halljak idelem hangzani. De hát az így van. Öreg ember bizony vén ember: ne tegyen ígéretet a halnaputánra, mert az nem az övé.

Nagyon köszönöm Neked, hogy új szünetdarabomat a baka legdrámakodvelőbb közönségével megismertetted, s kerlek, add át legáltalásabb köszönetem kifejezését mindazoknak a tisztelt művésznőknek és művészeknek, akik azt szívre hozzák. Ígéretet nem merek már tenni, de biztat a reménység, hogy — mit a mostani zord időkben sziszalasztottam — megtalálom még derültebb napok bekövetkeztével s szíves vendégszereteted élvezetében részesevhetek.
Téged forrón ölelve, maradok öreg híved

Budapestben, 1899. jan. 25.
dr. Jókai Mór

Kégl György és nem Kléh István. A *Fehér Kereszt Országos Leleczház Egyesület* hivatalosan kijelenti, hogy az O. É. utján tegnap a lapoknál küldött közleményében *Kléh* István ur neve sajnálatos toltiba következtetésben szerepel. A nevezett egyesületnek *Kléh György nagybirtokos adományozott e hónap 24-én tízezer forintot.*

Csendőrczigány háboru. E hó 17-én — mint Tóke-terebesi levelezőnk írja — az éjjeli órákban vakmerő betöréseket követtek el ottan a kőbor cigányok. Itt négyen törtek be s rablásukat még akkor is folytatták, midőn a község lakosai felébredtek. A csendőrszervező oldalfegyverrel egy ellenszögű cigányt meg is sebesített, de a tülerőnk engedve, miután kiserője csak egy vasvillával elalott ember volt, vissza kellett vonulnia. Azalatt a rablók megsebesített társukat a közelben álló szekerre tették s elmenekültek.

A tifuszjárvány Parisban. Nagy nyugtalanságot kelt a francia fővárosban, hogy annak 17. kerületében a tifusz járványserzően kezd fellépni s hogy annak terjedése az ivóvíz minőségére vezethető vissza. Paris 17. kerületében ugyanis nem a Szajna vizét isszák, hanem az Acre-forrásnak, néhány év előtt nagy költséggel bevezetett vizét, melyről büszkén hirdették, hogy az a világ legegészségesebb ivóvizével is fölveheti a versenyt. Az utóbbi napokban lezuhogó nagy esőzéseknek tulajdonítják az Acre vizének befertőzést és járványterjesztő hatását.

Munkásgyűlések. A szocialisták vasárnap d. u. 3 órakor két nagy nyilvános népgyűlést tartanak. A gyűlések a Vigetca 16. sz. alatti Küffner-féle vendéglőben és a Föld-utca 13. sz. a. Schlossele vendéglőben tartatnak meg. Ezúttal a politikai helyzettel és a titkos választói joggal fognak foglalkozni.

Halálozas. Bornemissza Albert báró, az erdélyi arisztokraczia legismertebb képviselőinek egyike, 67 éves korában, e hó 26-án, Kolozsvárt meghalt. Az elhunytban *Bornemissza* Károly br. Szolnok-Doboka megye főispánja a fivérét, Cs. *Pap* Farkas kolozsvári kir. táblai bíró az apósát, ifj. *Abányi* Kornél a nászát, a *Bornemissza* br. és *Korniss* gr. családok pedig a jó rokent gyászolják. Az idvezöltnek hült tetemeit holnap szombaton, d. u. 3 és fél órakor szentelik be Kolozsvárt, a hálközéputca 33. sz. a. gyászházánál és e hó 29-en d. e. 11 és fél órakor Szent-Benedeken a családi sírban helyeztetnek el.

Régiségek a Tátika alján. Mint a zalaszantói levelezőnk írja, a Tátika-hegy lábánál régi magyar sírokrabukkant szentmártoni *Darnay* Kálmán a buzgó régiségbuvár. A pogány korbelsírok kiasásához azonnal hozzáfogtak és ekkor sok érdekes régiség került napvilágra. Az ásásat alatt levő ugynevezett kunhalmok vagy kompok szélessége

15—27, magassága 3—7 méter. A tizenegy halom közül a Tátika és Rezi között fekvő legnagyobb halom került először kutatás alá. Ez régi földvárnak bizonyult, vagyis olyan magaslatnak, melyet harcászati szempontból hordtak össze a Balaton kiágazási miatt ingoványos területen. A halom három rétegből áll: a felső alig egy méter humusz réteg alatt, másfél méter összehányt homokréteg mutatkozott, mely alatt két méter magas bazalt-köböl összerakott halom terül el. A halom mellett a Torkos-féle területen, a felsőbb rétegekbe akadt egy XVI-ik századbeli harci fejsze és egy vaskés, mely kétségtelenül a törökökkel folytatott csatározás emléke. Ugyanis a halomtól nyugatra egy pogány magyar sír is került felszínre. A lovas esontvázát megemészttette a vizenyős talaj, a harczos teteme, a löcsontváz hátsó lábán feküdt, mellette egy erősen megromlott vasnyílhegy, míg a ló esontváza közül egy a honfoglalókort jellemző zablatengegy részlete és két vaskengyel kórselet alakú hordás talpalóval került elő. A kutatások még egyre folynak.

Orbán Balázs szobra. Marosvásárhelyt mozgóim indult meg, hogy a város nagy szülőltének szobrot emeljenek. Ebben az ügyben hetfőn *Vass* Tamás elnökelete alatt már értekezletet is tartottak, ahol elhatározták, hogy a szobor-alapra gyűjtést indítanak.

Farsang. Az *orostanhallgatók* is a éjjelbocsajtották izléses meghívójukat, a *medikus táncszölygőre*, melyet ezúttal a Royal-szálo termében temar h 10-én fognak megtartani. — A *budapesti önkéntes tűzoltó-társulat* február hó 1-én tartja meg a Terézvárosi Kaszinó dísztermében zártkörű táncszölygőt.

Az arisztokratikus orfeumok. A dalesarnokok, orfeumok, varieték és tingl-tanglik alantás művés-ele újabb különös vonzórőrt kezd gyakorolni a születés arisztokracziájára. Természetesen az előkelő világ ama részére, amely nem tartozik az — erény arisztokracziájához. Nevezhetünk meg magyar neveket is, de maradjunk csak a külföldieknel. *Pignatelli* hercegnő sokáig boszantotta családját és a közönséget azzal, hogy a nyilvánosság előtt szerepelt. *Dolgorucky* és *Irubelzko* hercegnőket hasonló okok és semmivel se nagyobb tehetség vitték a színpadra. Egy artista újságban legközelebb *Mitacor* bárónő hirdeti, hogy *leplezellen* szépségét kész «elő képekben» bemutatni. Mindeddig nem sikerült a góthai almanachban a Mitacor bárók családjára bukkannunk, de azért elképzelhetjük, hogy a szép asszony — *mi akar*. Prágában ez időszerint «Comtesse de X.» produkálja magát az 6 idomított 4 orozslánjával. A grófnő nemcsak a nevet tartja titokban, de az arcát is alarcz mögé rejti. Csak a szép *Chimay* hercegnő, *Rigó* Jancsi Ward Kájája, nem képes — annyi híresztelés után sem — valamelyik dobogóra felkapaszkodni!

Tavaszdíj. Még nem is havazott, már is tavaszodik. A *Vadász-Lap* közli a következő Budapestről kelt sorokat: Jan. hó 15-én, délben láttam s hosszabban megfigyeltem egy havasi billegényt (*Motacilla sulphurea*) az I. ker. Virányos dűlőben fekvő nyaralónk közelében, ahol állandóan lakom. Annál kevésbé hiszem, hogy e billegény átteelő példány volna, mert sajnos, Budának ez a vidéke oly vizszegény, hogy itt a billegetők csakis tavaszi átvonulokban fordulnak meg, ezek közül is csak a baráda-billegetőt (*Motacilla alba*) láttam, — s jollehet vadászataim alkalmával mindig a madárfaunát tanulmányozom. M. sulphureát itt eddig még sem tavasszal sem nyáron nem láttam. É szerint e madár megjelenésének kétféle magyarázat adhatok: 1-ször, hogy az tényleg áttelelt és az utolsó napok szélviharai által tereltetett vidékünkre; 2-szor, hogy az enyhe időjárás elcsavarta fejcsékeljét s megindult evenként ismétlődő útjára. Tekintve a billegetők sajátosságát, t. i. hogy csak vonulásukban szállanak oly magasba, hogy a szélviharok utjokból eltérhetnek, míg a letelepedett és áttelelt példányok soha a magasba nem szállanak, sőt épp patakot mentén, tehát völgyekben — ahol a nagy szelektől védve vannak — tartózkodnak: az utóbbit tartom valószínűbbnek. Habár egy billegető nem csinál tavaszt s hamarabb is érkezik mint a fecske, — de

mégis, nem lehet-e ebből a tavasz gyors beálltára következtetni?

Tízezer forint a F. M. K. E.-nek. Nagy alapítványt kapott újabban ismét a «felvidéki magyar közművelődési egyesület.» Ugyanis a belügyminiszter, Karácsonyi Jenő gróffal egyetértőleg tízezer forint alapítványt tett az egyesületnek annak a «Rezső trónörökös-alapítvány»-nak a kamataiból, melyet a boldogult Karácsonyi Guidó gróf tett, még a tragikus véget ért felejtetlen Rudolf királyfi születése alkalmával. Ennek az alapítványi tőkének a kamataiból utalványozott most a F. M. K. E. részére a belügyminiszter tízezer forintot s leiratában meghatározta, hogy ez a tízezer forint mint a «gróf Karácsonyi-család» alapítványa kezeltesse s jövedelmének felhasználásánál a grófi család fejének — ezidőszerint Karácsonyi Jenő grófnak — helybenhagyása kikéressék. A «F. M. K. E.» legközelebbi igazgató választmányi ülésén fogják az alapítványt tárgyalni s az alapító tagok névsorába beiktatni a gróf Karácsonyi családot, mely ez alapítvány révén eddigelő a F. M. K. E. legnagyobb alapítójává lett.

Szabad Lyceum. A Szabad Lyceum elnöksége különösen felhívja a nagyközönség figyelmét Srausz Ármán dr., a gázok csepfolyósításáról szóló január 28-iki előadására, melyet a műegyetem fizikai intézetében (VIII. Eszterházy-u. 7. sz. I. em.) fog megtartani, amidőn a műegyetem által beszerzett levegőt csepfolyósító új gépét és az azzal nagyban való levegő csepfolyósítást mutatja be. Február hónap első felében a következő előadások tartanak: febr. 1-én — szerdán d. u. a műegyetem pótépületében (VIII., Eszterházy-u. 1. sz. földsz.) Szigetvári Iván: a francia köztársaság állami és társadalmi élete, d. u. 6-7-ig a műegyetem pótépületében (VIII., Eszterházy-utca 1. szám II. emelet.) Ules József dr., az istentételek, február 8-án — pénteken — a IV. ker. közs. főreálisk. (IV., Reáltanoda-utca 7. szám, földszint jobbra) d. u. 5-6-ig Bartos Fülöp: Corneille, Racine, Molière. d. u. 6-7-ig Vikár Béla: Kalevala, február 4-én, szombaton, a IV. ker. Reáltanoda-utca 7. szám földszint jobbra d. u. 4-5-ig Telek János: a szövöpar.

Kolumbusz Kristóf sírja. Immár legújabb sírhelyén nyugszanak Amerika felfedezőjének, Kolumbusz Kristóf tetelei. A spanyolok hajdani nagyságuk ez utolsó emlékéit a szevillai székesegyházban helyezték el. Az óriási épület, melyet a híres harangtorony a La Giraldá koronáz, 420 láb hosszú, 263 láb széles és 126 láb magas. 80 oltár van a templomban, melynek csodálatos fényűző moztitú hajóját 80 gyönyörű, színes ablak világítja meg. Az ablakok mindegyikének értéke mintegy 1000 arany. Értékes, nehéz ezüstből előállított szentképek vannak az oltárok fölött. A kórus előtt van Kolumbusz Kristóf sírköve, mely alá a szerencsétlen nagy embert egykor hatalmas és halhatatlan, de most lőnkre jutott hazája heijezte el végső nyugalomra.

Híves gyilkos. Kájer Borbála Hajdu-Dorog Finom Rézsi-ja volt. Csinos, de nagyon kikapós. Hítes férje sokat szidta és verte emiatt, de a menyecske javithatlan és új meg új szarvakat rakott a boldogtalan szántóvető gazda homlokára. Ez végre is megunt a dolgot és egy újabb hütlenségen rajtacsippte a feleségét, kemény szemrehányásokat tett neki és mikor az asszony ledér nevet ssel felett: dühbe jött, kést fogott és azt markolatig dőtte a hütlén feleség hasába, mire ez szörnyet halt. A rémes tettre öszszeseregült a szomszédság, a felbőszült tömeg megakartá linchelni a feleséggyilkost, de az odaérkező csendőrök kiszabadtították Kájer Borbála férjét és felkísérték a községházára.

Az Esti Hirlap nyereje: Az Esti Hirlap nyereje jelentkezett ma kiadóhivatalunkban.

Lukácsi István, (I. Budapesti Péterdi-utca 12.) a január 12-iki csütörtöki CD-134. számú lappal 50 korona értékű nyerejményt nyert, kinek azt kiadóhivatalunk tisztelt ki is szolgáltatta, amiről bárki a nyerej által aláírt és kiadóhivatalunkban megtekinthető nyugtából meggyőződhetik.

A «Hódoló díszfelvonulás.» Eisenhut Ferencz óriási korcsepe latható Városliget, Andrássy-ut végén, reggel 10-től este 1/2 óráig. Belépés: 50 kr. gyermekekéj 30 kr.

SZÍNHÁZAK.

Mai színházi műsorok:

Nemesi színház: Dönés Voss Richard drámája 3 felvonásban. Főszereplők: Beceányi, Gabányi, Horváth, Ujházi, Jászai, Ivánfi, Alszegei, Gyenes, Szecsvai. Kezdeté 7 órakor. Operaház: Nyitány a Zampa operájából. Az elégtétel vigláké 1 felvonásban. Tavaszi hangok Merlin II. felvonása. Az én szabóm. Kezdeté 7 órakor. Visszsinház: A tekenősbéka Gandiott vigláké 8 felvonásban. Főszereplők: Góth, Hettyei, Nikó, Gál, Balassa, Győző, Hunyadi. Kezdeté 7 1/2 órakor. Magyar színház: A Gyurkovics lányok Hercegg Ferencz vigláké 4 felvonásban. Főszereplők: Szilassy R., Molnár, Rozsahelyi, Kalmár, Bilkel, Somló, Rónonyi, Odry, Ráskai, Aranyossi. Kezdeté 7 1/2 órakor. Népszínház: Diákéjszakányok Varney operettje 8 felvonásban. Főszereplők: Csatali, Blaha S., Kury, Ujvári, Bárdy, Solyomosi, Gazsi, Tollagi. Kezdeté 7 órakor.

Duse Kairóban. Ugy látszik, hogy Egyiptomban Kairo és Alexandria azt a szerepet játssza, mint nálunk Kecskemét és Nagy Kőrös, erre vall legalább az a hír, hogy Duse Eleonora, az olaszok nagy művésznője, Kairóban üres nézőter előtt, közepes sikerrel vendégszerepelt, mivel a közönség rossz néven veszi neki, hogy előbb Alexandriában mutatta be magát és csak azután ment Kairoba.

Tordai Etelek Keoskeméten. Micsey György, a kecskeméti színház buzgo új igazgatója serényen dolgozik tirsulatának szervezésén. Leg-özelebb Tordai Etelek, Solyomosi Elek legkiválóbb növendéket szerződtette, aki a népszínházban is szép sikerrel vendégszerepelt.

Az Esti Hirlap sorsjátéka.

A magyar ujaágoiavas megkedveltetésére és szélesebb körökben való terjesztésére az Esti Hirlap közönsége, tehát az egyházas város hirlap minden vevője számára mindennap a törvény felügyelete alatt álló tárgyr-

sorsjátékot

rendezünk. Egy krajczárért az Esti Hirlap minden vevője játszik és pedig nem csupán az aznapki szám ára való sorsoláson, hanem a heti sorsoláson is. A rendes napi sorsjáték nyerejményének értéke 0 O korona. A heti nyerejménynek pedig, amelyre az ösöz hét varamennyi napján, hétfőtől szombatig kibocsátott lapszámok játszanak, 2 O O korona.

Gonunk volt arra, hogy valóban pénz-érikű, mindenképpen becses és — szükség esetén — azonnali penzesse telelő nyerejménytárgyakat adjunk. Így választottuk a rendes napi ötven koronás nyerejmény-kr. a köv. úkezhétet:

Szép nagy olajfestmény arany keretben vagy női aranyóra, arany láncocsal. A kétszáz koronás nyerejménytárgyak: Kitűnő gyártmányú bicikli vagy Kettős fedelű férfi arany-óra aranyláncocsal.

Azok számára, kiknek a nyerejmény tárgyak nem felelnek meg, a nyertes lap-pelőány bemutatása után utalványt állítunk ki, melynek alapján az alantab megnevezett ismert jónévi fővárosi üzlegéknél 50 litotéig 200 korona értékű tárgyakat kaphatnak.

Sternberg Armin és testvére-nél (Kerpeszi-ut 36. sz.) hangszereket. Lukács M. Mártonnál váczí-utca 4. sz.) ékszereket. Grossmann S.-nél (Bécsi-utca 6. sz. férfi-ruházat). Berényi és Frankl-nál (Kossuth La-jos-u. 21. sz.) női ruházat.

A csütörtöki

lappédányainkra való sorsolás ma pénteken déli-öt ment végbe Weinmann Fülöp or. kir. közjegyzőnek Andrássy-ut 9. sz. II. emeleti irodájában. Az 50 koronás nyerejményre való sorsolásban résztvettek a január 26-iki csütörtöki e napi kelettel kibocsátott összes lappédányok a lap homlokzatán olvasható számokkal.

Nyerőnek kihuzatot a napi 50 koronás nyerejményre a január 26-iki csütörtöki

* BA-224 *

mint azt a Weinmann Fülöp dr. kir. közjegyző által felvett tanusítvány hivatalosan igazolja.

AZ ESTI HIRLAP

KÖZGAZDASAG.

A magyar juhkvitel hanyatlása Párisból a magyar juhkvitel hanyatlásáról eretentő adatokat közöl a következőleg hangzó párisi tudósítás: Az élő juhek forgalma Magyarországgal szemben, amely államból pedig még pár év előtt is tömteget volt a juhimport, megszűntnek tekintetű; azt a forgalmat ugyanis, amely a lefoiylt félévben volt, többé forgalomnak sem lehet mondani, mert összesen csak 1486 darab juh érkezett piaczainkra Magyarországból, így tehát a magyar juhászatra nézve olyanira fontos francia piacon bezáródtak a sorompók; a magyar juhok, — bármennyire is törekedtek az exporteurók azokat a nehézségeket leküzdeni, amelyekkel találkoztak a francia piacon, — nem igen lesznek képesek többé megjelenni Franciaországban és mivel a francia kormány legkevésbé sem mutat hajlandóságot a mai állapotok megszüntetésére, nemcsak a magyar juhászat éri meg a francia piacok hiányát, hanem megérzik azt az orosz és a legtöbb kedvezményvel bíró németországi juhászat is. Egyedül az afrikai, illetve az algiri és tunisi juhokra kedvezőek a mostani viszonyok, mert ezekkel a francia fenbátóság alatt álló államokkal szemben semminemű megszorításokra nincs kilátás. Algir szállítás is tömegesen juhait a francia, főképp pedig a párisi piacokra és ugyanolyan helyet tölt is be ez az állam juhával a francia piacokon, mint amindket hajdan Magyarország elfoglalt. Mint az elmúlt idők jó emlékéit, érdekesnek látszik közölni csak az utóbb lefolyt néhány év özi idényéről a következő adatokat, behoztak Franciaországba Magyarországból jul us—december hónapok folyamán élő juhokból: 1898-ban 1486 darabot, 1897-ben 3974, 1896-ban 26,283, 189 -ben 78,906, 1894-ben 97 768 darabot.

Borjüvársári tudósítás 1899. január 27-én a budapesti marhavasárteri vásári pénztár részvény-társaságot. Felhajtás: Befizelt élő borjú 38 drb, leölt borjú 189 drb. Novendék marha — drb, leölt — drb, Barány élő 10 drb, leölt barány 211 drb. Arjegyzések: Befizelt élő borjú 34 kft6140 krig, 1 r. 41—44, kivételesen 45 krig; leölt 46 krt 146 krig, 1 r. — krig kilonkent. Novendék marha 1422 krig, 1 r. — krig kilonkent. Barány élő 22 krig, 1 r. — krig kilonkent. Barány élő 22 krig, 1 r. — krig kilonkent.

Értéktársaság sorsévasár. (Hivatalos je-ntelés.) Kiszlalt 197 darab. Erkezett 1654 darab, összesen 1351 darab. Blauzak 28. darab. Maradvány 36 darab. Mararak: Malacz 37—42 frtg. Paronkint 120—180 kgr. súlyban 42—54 frt, 220—280 kílós 44—54 frtg. 320—380 kíl. 54—74 frtg. Öregpneüz 400—500 krig. Malaczok 4—47 krig. A vasár laupária csek volt.

Jelentések a tőzsdéről. A gabonaüzlet Budapesten. Amerika haussejegyzése az irányzatot megszi-árdították, a forgalom ék neképpen alakult. Elkelt 40,000 q. buza 5—10 krral magasabb áron.

A következő buzafajok kerültek forgalomba: Tiszavidéki 600 m. 81 kg. 10,85 frton > 850 > 75,6 > 10,75 > > 500 > 77. > 10,62 1/2 > > 1100 > 79,3 > 10,85 > > 100 > 78 > 10,55 > > 410 > 77 > 10,55 > > 1600 > 78,1 > 10,72 1/2 > Szerbiai 300 < 75,2 < 8,50 <

Egyéb gabonaműveken az irányzat szilárd, az árak emelkedtek. Rozsok S.O.—8.13. tengerit 4.60—4.70 és zabot 5.80—6 forinton adtak el.

A határidőpiacok a szilárd n indult az ízlet, utóbb azonban realzálsokra az árak mérsékelten csökkentek. Kötöltek: Buza márcziusra . . . 9.76—9.73 Rozs márcziusra . . . 8.08—8.05 Tengeri májusra . . . 4.89—4.90 Zab márcziusra . . . 5.90—5.92

A budapesti értéktőzsde. Minden óstönzés hiján a forgalom korlátoltan alakult, a vezető értékek mérsékeltlen csökkentek. Szigótárjani közsénnanyu részvények 652,50 frtg emelkedtek.

Az előtőzsdén előfordult kötesek: osztrák hitelrészv. 358,90—358,40 magyar hitelrészv. 394—393,50 osztr.-magy. államvasut részv. 362,10—361,80 déli vasut-részv. 65—64—63—62—61—60—59—58—57—56—55—54—53—52—51—50—49—48—47—46—45—44—43—42—41—40—39—38—37—36—35—34—33—32—31—30—29—28—27—26—25—24—23—22—21—20—19—18—17—16—15—14—13—12—11—10—9—8—7—6—5—4—3—2—1—0

Zárathor maradt: osztrák hitelrészvény 358,60, magyar hitelrészvény 393,60, osztr.-magy államvasut részv. 361,75 déli vasut-részvény 65.—, leszámítoló-bank részvény 263,50 jelzálog hitelbank részvény —. — rimamurányi vasműrészv. 314,25.—. közuti vaspálya részvény 399,75. városi villamos vasut-részvény 225.— forinton.

A gabonaüzlet Bécsben. A tengerentuli hausse tudósítások a spekulációt vetelekre buzdították, a forgalom meg-élenkült.

Jegyzetek: Buza tavaszra . . . 9.69—9.70 Rozs tavaszra . . . 8.23—8.24 Tengeri máj.-jun.-ra 5.18—5.19 Zab tavaszra . . . 6.19—6.20

Az értéktőzsde Bécsben. A spekuláció csekély vétele következtében az irányzat ellanyhult, a két hitelrészvény és az osztrák magyar államvasut részvények árfolyama letőredezett.

Jegyzetek: Osztrák hitelrészvény 358,70. magyar hitelrészvény 393,50, magyar aranyjárdék 119,75. magyar koronajárdék 97,90 anglo bank 155.—, osztrák-magyar állam vasut részvény 361,75 forinton.

Szerkesztői üzenet.

L. Lujza. A lap kelte az Esti Hirlapnak minden egyes oldalán rajta van, ha tehát kétsége van az iránt, hogy nem-e sejto hiba, tessék összehasonlítani a többi oldalokon közölt dátummal s csekély fejto-réssel tisztán lehet a helyes dátummal.

Feladó szerkesztő: Gáspár Artur.

NEW-YORK kávéház

A m. kir. honvédszenek hangversenye a karmester vezetésével 315 Kezdeté 8 órakor. Szabad bemenet

Olcsó valódi

arany ezüst-nemű bevásárlási forrás.

14 karátos arany jegyzetűk 4 forinttól feljebb; pontosan szálalyozott ezüstök a forinttól, 14 karátos aranyjárdék 15 forinttól vasamtól 13 próbas ut ezüst tárgyak 6 krajczárjával grammjait szállít

Lukács M. Márton

ékszer- és óras üzég 110 Budapest, IV., Váczí-u. 4. a szibarius-utczával szemközti.

Videkre arjegyzek kívánatra ingyen és bérmentve.

Az egyesült

budapesti főv. takarékpénztár

rendes közgyűlését

folyó évi február 11-én d. u. 4 órakor központi osztályában (V. ker. Dorottya-utca 4. szám alatt, saját épületében) tartja, melyhez a t. cz. részvényesek az alapszabályok 12. 14. és 15. §-ai értelmében tisztelettel meghívotnak.

Tárgysorozat:

1. Az igazgatóság és feltgyelő-bizottság jelentésének, valamint a múlt évi zárszámadásoknak előterjesztése. a mér eg megállapítása, a nyereség felosztása, s az igazgatóság és a feltgyelő-bizottság részére a fennmaradó megadása iránti határozathozatal. 2. Pótlólagos felhatalmazás az igazgatóság részére arra is, hogy a Kerpeszi-ut és Eszterházy-utca sarkán fekvő teleknek egy részét el dhassa, másik részén pedig egy lakházat fel-építhessen. 3. Az alapszabályok 49. §-ának módosítása.

Azon t. cz. részvényesek, kik a közgyűlésen résztvenni és szavazati jogukat személyesen vagy más meghatalmazott részvényes által gyakorolni óhajtják, sziveskedjenek az alapszabályok 18. és 20. §-ai értelmében leg-később 1898. évi december hó végeig saját nevükre irt részvényeiket legkésőbb 3 nappal a közgyűlés előtt ai takarékpénztár központi vagy buda-ostályában (V. ker., Dorottya-utca 4. sz m. vagy II. ker. Fő-utca 2. sz. a.) letenni, ugyanott a megváltást 1898. évi zárszámadások és feltgyelő-bizottsági jelentés példányai az alapszabályok 147. §-a értelmében átvehetők.

Budapest, 1899. január hó 20-án Az Egyesült budapesti fővárosi takarékpénztár igazgatósága.